

Vaasan ympäristöseura - Vasa miljöförening r.y.
c/o Matti Tuomaala
Pitkäkatu 11 B 13
65100 Vaasa
040-555 2582

2.7.2015

Vasa stad, planläggningen
Planlägningsingengör Toni Lustila
PB 2
65101 Vasa
kaavoitus@vaasa.fi

ÅSIKT OM UTKASTET TILL DELGENERALPLAN FÖR MÄRKENKALL VINDKRAFTPARK

Vasa miljöförening har tagit ställning till utkastet till delgeneralplan för Märkenkall vindkraftpark i egenskap av lokal miljöförening, till vars syften hör att främja natur- och miljöskyddet i Vasa och Korsholm.

Projektets syfte och placering

Vasa miljöförening stöder utbyggnad av vindkraft, så länge det görs på ett sätt som beaktar natur-, kultur- och rekreationsvärden och som säkrar invånarnas påverkningsmöjligheter. Eftersom Märkenkall-området i landskapsplanen funnits lämpligt för vindkraft har inte föreningen något att anmärka på vindkraftparkens placering.

Konsekvenserna för naturens mångfald och naturskyddet

På planens plussida bör nämnas utnyttjandet av befintliga skogsvägar som servicevägar, byggandet av jordkablar istället för kraftledningar och användningen av en befintlig högspänningsledning för elöverföring. Allt detta minskar på projektets fragmenterande inverkan, vilket orsakar de mest negativa konsekvenserna för skogsnaturen.

I utredningen av växtligheten på området har man främst utrett förekomsten av värdefulla naturobjekt enligt naturskyddslagen och skogslagen. Detta har delvis lett till oändamålsenliga avgränsningar av värdefulla naturobjekt. Främst gäller detta de stora hållmarksområdena Kärmeskallio och Märkenkall, där man gjort mycket små avgränsningar av "mindre produktiva hållmarksområden", som är en särskilt viktig livsmiljö enligt skogslagen.

Med tanke på att hållmarksområdena i Vasa och Korsholm är sällsynta, och att trädbeståndet särskilt på Kärmeskallio är gammalt och nära naturtillstånd, borde dessa hållmarksområden i sin helhet räknas som lokalt värdefulla naturobjekt.

I ett terrängbesök som gjordes av Vasa miljöförenings frivilliga 30.6.2015 befanns hållmarksskogen på Kärmeskallio i sin helhet uppfylla METSO-kriterierna för hållmarksskogar (METSO-klass I). I slutningen söder och sydväst om Kärmeskallio finns blockrik torr moskog med murkna träd, som uppfyller METSO-kriterierna för moskogar (METSO-klass I). Trädbeståndet i hållmarks- och moskogen är så nära naturtillstånd att det sannolikt uppfyller kriterierna för naturskog enligt EU:s naturdirektiv. På området gjordes observationer av ullticka och vedticka, som är indikatorarter för

gammal skog.

Hällmarksskogarna på Merkkikallio är av mera varierande ålder, men en stor del av dem uppfyller ändå METSO-kriterierna för hällmarksskogar (METSO-klass II) och torra moskogar (METSO-klass II-III). Dessa skogar kan anses utgöra ett viktigt stödområde till de värdefulla skogarna på Kärmeskallio.

Nedanför Kärmeskallios västra sluttning, på platsen för vindkraftverk nr 3 i alternativ 2, finns ett outdikat litet grankärr (*kangaskorpi*), som är en sårbar naturtyp (VU). Detta outdikade grankärr har inte identifierats i naturutredningen.

I den allmänna beskrivningen av området hävdas att skogarna på projektområdet "är alltigenom i effektivt skogsbruk". Som framgår av det föregående ger detta ger en förenklad och alltför ensidig bild av skogarna på området. I naturutredningarna och MKB-bedömningen har man inte beaktat att det i området kring Kärmeskallio och Merkkikallio finns en koncentration av uppvuxna och äldre skogar, av vilka en del aldrig har varit i effektivt skogsbruk. Enligt VMI 2011 är majoriteten av skogarna inom detta område mellan 76 och 168 år gamla. I kontrast består skogarna i planområdets västra del till största delen av plantbestånd och yngre skogar.

Med tanke på de konsekvenser för skogens växtlighet och enhetlighet som projektet skulle ha, hade det varit viktigt att identifiera de mest enhetliga skogsområdena och minimera konsekvenserna för dessa. Tyvärr har man i det enhetliga skogsområdet väster om Kärmeskallio istället placerat en ny serviceväg och två vindkraftverk.

I planbeskrivningen hävdas missvisande att "på projektområdet finns inga kända förekomster av hotade arter". Detta påstående stämmer endast om man med hotade arter enbart avser arter med EN eller CR-status. Av de arter som enligt planbeskrivningen påträffats på området är flygekorren en sårbar art (VU). Bland de fågelarter som påträffats på området under häckningstid finns enligt MKB-beskrivningen ormvråk (VU), vaktel (EN), havsörn (VU), svarthakedopping (VU) och tjäder (RT). Man borde antingen precisera eller korrigera formuleringen i planbeskrivningen.

Med tanke på att fågelutredningen på området bara gjordes under några få dagar en vår och en höst borde man utgå från att det kan förekomma flera hotade fågelarter på området, och att de arter vars häcknings- eller spelplatser man inte känner till ändå kan häcka på området.

I NTM-centralens utlåtande om MKB-utredningen konstateras att fågelutredningen inte varit systematisk och heltäckande och att den borde kompletteras bland annat med en utredning av förekomsten av nattskärra. **Man borde även utreda vilka områden som är viktiga för tjädern.** Tjädern är en regionalt utrotningshotad art (RT), som ställer höga krav på sin miljö och lätt drabbas av störningar. Det vore därför viktigt att utreda projektets konsekvenser för tjädern bland annat genom att göra en utredning av tjäderns spelplatser.

I terrängbesöket 30.6.2015 gjordes observationer av tjäderavföring samt rikligt med tjäderns ätspår i tallar i norra delen av Kärmeskallio (KKJ 7010800:3247526). I området på och väster om Kärmeskallio och Merkkikallio finns skogar med blåbärsris, som lämpar sig som födo-område för tjäderns ungar, samt uppvuxna skogar, delvis outdikade tallmyrar och grankärr, som kunde lämpa sig som tjäderns spelområde. Det är därför sannolikt att tjädern häckar i området kring Kärmeskallio och Merkkikallio.

Konsekvenser för rekreationsanvändningen

Rekreation i det fria är ett av de riksomfattande målen för områdesanvändningen och en viktig faktor för människors trivsel och välmående. Med tanke på barns och vuxnas miljöfostran är det viktigt att det finns mångsidiga och lättillgängliga naturområden, där man på ett tryggt sätt kan uppleva och lära sig om naturen.

Vasa miljöförening anser att vindkraftverk inte borde placeras så nära vandringsleder och värdefulla naturobjekt att de orsakar oskäliga störningar för rekreationsanvändningen. Sådana oskäliga störningar kan anses vara:

- säkerhetsrisker orsakade av vindkraftverken, som leder till begränsningar i när man får röra sig på området
- stora ingrepp i landskapet i nära anslutning till vandringsleder och naturobjekt (t.ex. kalhuggning av områdena kring vindkraftverken)
- störande buller som överröstar naturens ljud

I utkastet till delgeneralplan för Märkenkall vindkraftpark har tre vindkraftverk (nr 3, 4 och 11 enligt alternativ 2) placerats så nära vandringsleder (på mindre än 200 meters avstånd) att vandringslederna hamnar inom kraftverkens säkerhetszon. Vindkraftverk nr 3 skulle orsaka att ljudnivån i Kärmeskallios västra del skulle vara över 45 decibel, och kraftverket skulle dominera landskapet på hela Kärmeskallio, eftersom trädbeståndet här är lågt och glest.

Både Kunileden och den södra vandringsleden i anslutning till Kärmeskallio har relativt ny och gedigen infrastruktur, som enligt informationstavlor finansierats med bland annat EU-stöd. Det vore slöseri att förstöra de rekreationsvärden (vacker natur, lugn och tystnad) som dessa vandringsleder är uppbyggda kring.

Slutsatser

Både med tanke på naturvärdena och rekreationsanvändningen borde vindkraftverken 3, 4, 5 och 11 i alternativ 2 strykas ur planen. Särskilt problematiskt med tanke på naturens mångfald, naturskyddet och rekreationsanvändningen är vindkraftverk nr 3 samt den nya serviceväg som går längs västra sidan av Kärmeskallio. I detta område finns gammal skog och ett outdikat grankärr, som skulle förstöras om kraftverk nr 3 och vägen byggdes. Kraftverken 3, 5 och 11 ligger väldigt nära vandringslederna och skulle orsaka stora förändringar i landskapet, ljudbilden och eventuellt också i säkerheten (om man inte investerar i teknik som förhindrar isbildning på kraftverken) längs vandringslederna. Servicevägen till kraftverken 3, 4 och 5 skulle dessutom fragmentera det rätt enhetliga skogslandskapet väster om Kärmeskallio och bland annat försämra dess lämplighet som häckningsområde för tjädern.

Matti Tuomaala
Ordförande

Lasse Villanen
Sekreterare

Bilagor:

Ett album med platsbestämda fotografier från området Kärmeskallio-Märkenkall finns här:
https://drive.google.com/folderview?id=0B8UeHS_keUj2dnN6eGZoZzlUZU0&usp=sharing